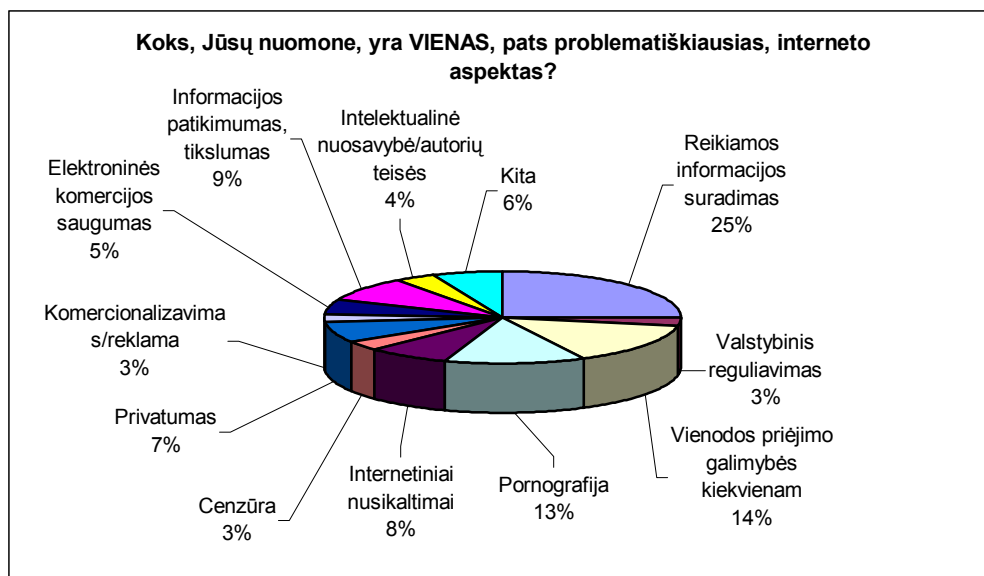

Parodai „InfoBalt’2000“ skirto tyrimo apie privatumo internete problemą rezultatai

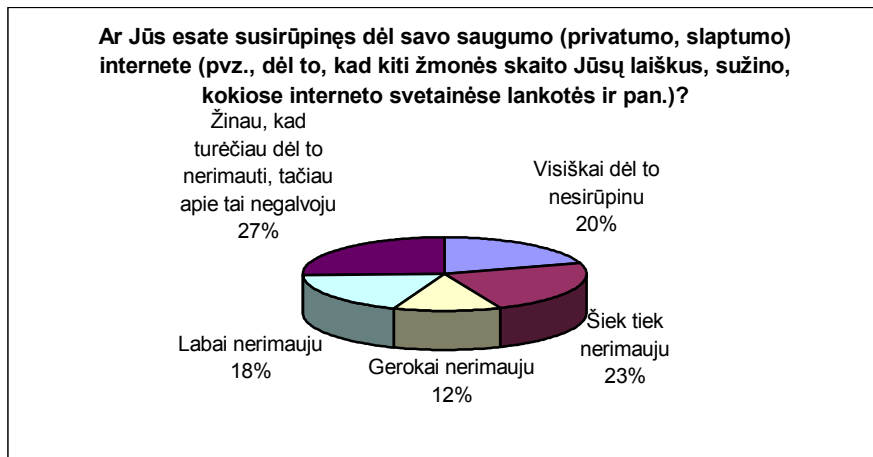
Nuolat augant interneto vartotojų skaičiui bei jo vartojimo galimybės, vis aktualesnės tampa jo sukeltos problemos. Viena jų – asmens privatumas internete.

Elektroninis socialinių mokslų žurnalas „Sociumas“ (www.sociumas.lt), vienas virtualių apklausų pradininkų Lietuvoje, nusprendė pasidomėti, ką apie tai mano patys interneto vartotojai, ir atliko apklausą tema „Privatumas internete“. Apklausą vyko parodos „InfoBalt’2000“ metu. Joje dalyvavo realiai apklausti parodos lankytojai bei internete apklausti projektų „Sociumas“, „Penki kontinentai Online“ bei „Search.lt“ lankytojai – iš viso daugiau nei 200 žmonių.

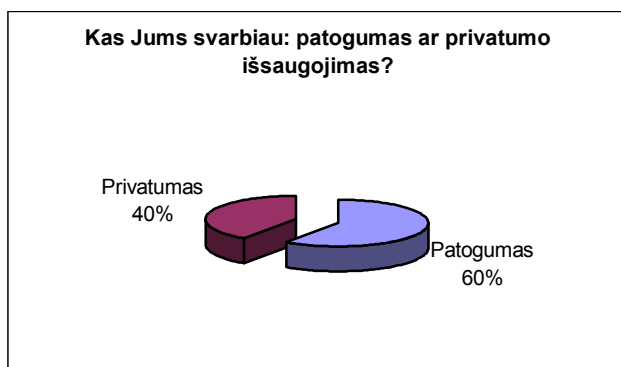

Apibendrinti tyrimo rezultatai parodė, kad:

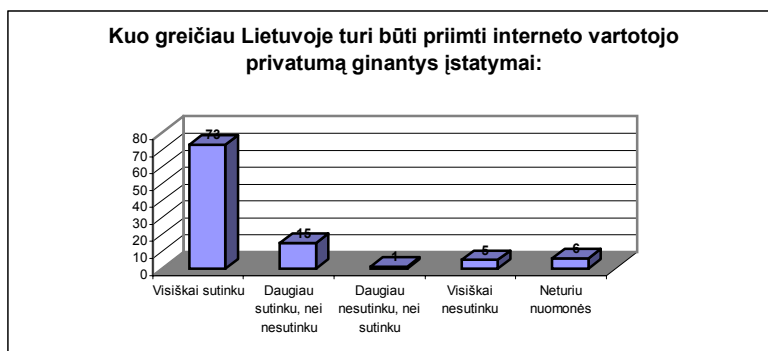
- Pačiu problematiškiausiu interneto aspektu jo vartotojai laiko reikiamos informacijos suradimą (25 proc.); antra pagal svarbumą problema internete – nevienodos priėjimo prie interneto galimybės (ne visi žmonės turi galimybes naudotis internetu) – šį atsakymą pasirinko 14 proc. apklausos dalyvių; trečioje vietoje – jame publikuojama pornografija (13 proc.); ketvirtoje – informacijos patikimumas, tikslumas (9 proc.); penktoje – interneto nusikaltimai (8 proc.). Privatumas, kaip interneto problema, užėmė šeštą vietą (7 procentai).

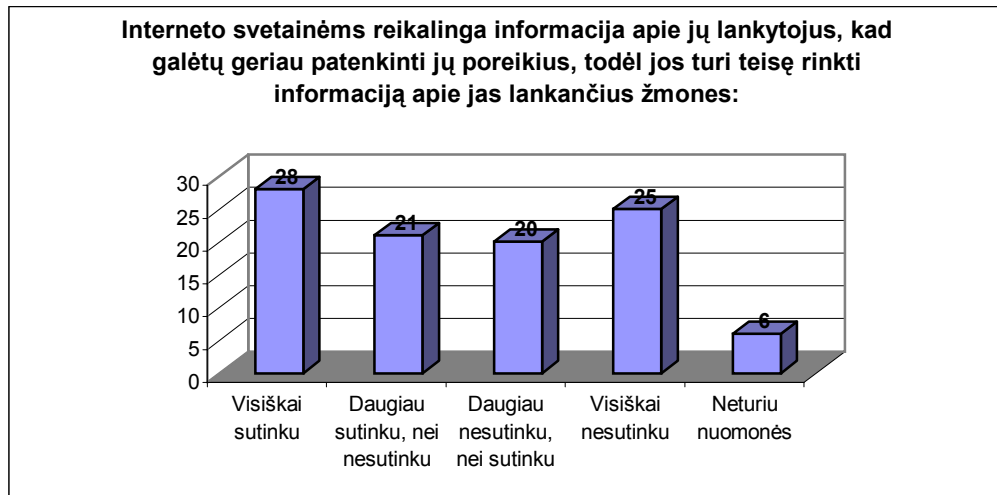
- Į klausimą „**Ar esate susirūpinęs dėl savo saugumo (privatumo, slaptumo) internete?**“ daugiausia žmonių (27 procentai) atsakė, jog žino, kad turėtų dėl to nerimauti, tačiau apie tai paprastai negalvoja. Maždaug ketvirtadalis vartotojų dėl to šiek tiek nerimauja, 12 proc. gerokai nerimauja, o 18 proc. dėl savo saugumo internete yra labai susirūpinę.

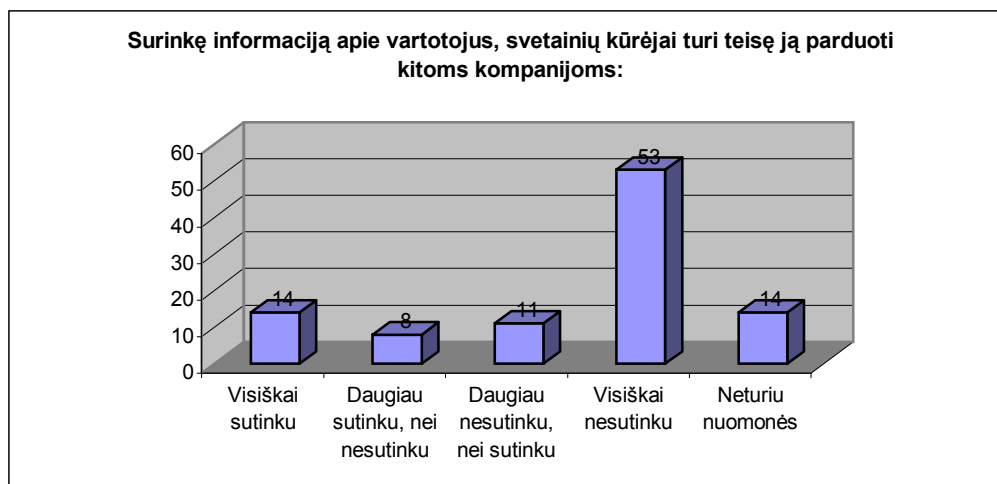
- Kai reikia rinktis, kas svarbiau internete – **patogumas ar privatumo išsaugojimas**, – didžioji dalis (60 procentų) vartotojų linkę rinktis patogumą.

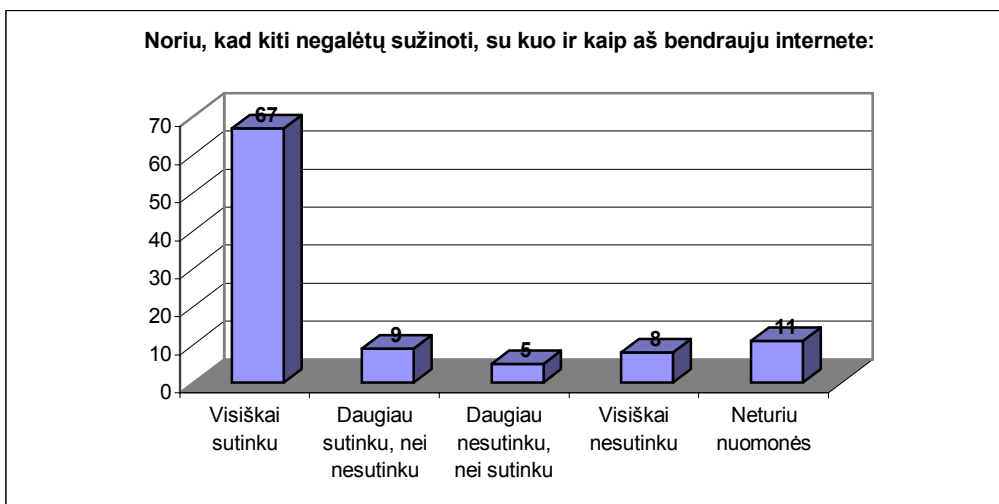
- Beveik trys ketvirtadaliai apklaustųjų interneto vartotojų visiškai sutinka su teiginiu, kad Lietuvoje kuo greičiau turi būti priimti interneto vartotojo **privatumą ginantys įstatymai**.

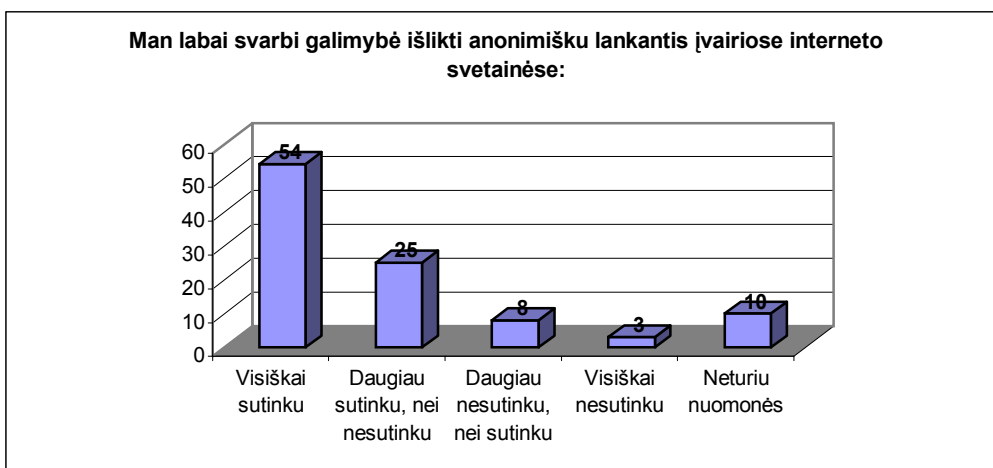
- Atsakymai į teiginį, kad interneto svetainėms reikalinga **informacija apie jų lankytojus**, kad galėtų geriau patenkinti jų poreikius, todėl jos turi teisę rinkti informaciją apie jas lankančius žmones, pasiskirstė gana įdomiai: su juo sutinka ir nesutinka beveik po lygią dalį respondentų (su teiginiu sutinka 49 proc. ir nesutinka 45 proc. apklausoje dalyvavusių žmonių).

- Daugiau nei pusė apklaustųjų kategoriškai nesutinka, kad surinkę informaciją apie vartotojus, svetainių kūrėjai **turi teisę ją parduoti** kitoms kompanijoms.
- 3/4 apklaustųjų interneto vartotojų nori, kad kiti **negalėtų sužinoti**, su kuo ir kaip jie bendrauja internete.

- Net 80 procentų apklaustųjų teigia, kad jiems labai svarbi galimybė **anonimiškai** lankytis įvairiose interneto svetainėse.

Taigi apibendrinus tyrimo rezultatus, galima teigti, kad privatumo problema nėra tokia paprasta, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Be abejo, dauguma interneto vartotojų labai vertina savo anonimiškumą ir saugumą, tačiau, kai tai nesuderinama su patogumu (pavyzdžiui, galimybė gauti norimą informaciją ar paslaugą), didesnė dalis vis dėlto linkusi rinktis patogumą, o ne privatumo išsaugojimą. Iš kitos pusės, internautai mano, kad patogumo galimybė turi būti suderinta su tam tikra privatumo apsauga, įstatymais apribojant privačios vartotojo informacijos gavimą ir naudojimą.

I. Čepulkauskaitė

Elektroninio žurnalo „Sociumas“ vyr. redaktorė